

KOROŠEČ

Uredništvo in upravništvo v Velikovcu.

List izhaja vsak torek in petek.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 27. julija 1920.

Cene inseratov: enostopna petlitvrsta ali nje prostor 1 krono. Uradni razglaš po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

Resolucija

sprejeta na protesnem shodu v Velikovcu dne 25. 7. 1920.

Osem tisoč slovenskih glasovalcev velikovškega okraja zbranih na manifestacijskem shodu v Velikovcu dne 25. julija odločno protestira proti nameravanemu odprtju demarkacijske črte med čonama A in B in sicer iz sledečih vzrokov:

1. Odprava demarkacijske črte bi bilo očitno kršenje za nas edino merodajnih določil komaj ratificirane St. Germainške mirovne pogodbe.

2. Z odprtjem meje nastopi za našo aprovizacijo težka kriza, ker bi za cono A namenjena živila romala čez Celovec v celo Avstrijo in bi neprimerno manj vredni avstrijski denar poplaval ves naš pas ter pahnil zaupljivo ljudstvo v hudo gospodarsko škodo.

3. Red in mir, ki smo ga komaj vzpostavili in ves čas vzdržali, bi bil zopet ogrožen; nemški teroristični agitatorji bi tik pred plebiscitom namenoma povzročali pretepe in poboje, samo da diskreditirajo našo upravo. Še v preživem spominu nam je čas, ko je divjalo preko nas nebrzdano nemško nasilje, ko so nemške tolpe palile naše domove, zavratno morale naše sinove, ropale in plenile, ko so skrunile naše cerkve in teptale naše svetinje, ko so žugale vsem, ki jih za enkrat še ni mogla udariti njihova roka.

Mi slovenski Korošči ne maramo več takih časov in rotimo našo vlado, naj pod nobenim pogojem ne pripusti odprtja demarkacijske črte, ker bi drugače nemško nasilje morali ubiti s samopomočjo.

Pobožne želje.

Schumy je na zborovanju v Gradcu pripovedoval Štajercem, kaj zahtevajo takoimenovani „Korošci-nemčurji“.

1. Država SHS naj odtegne vojaštvo iz cone A.

2. k orožništvu naj se sprejme tudi domačine „deutscher Gesinnung“.

3. od uprave naj se odstranijo vsi „Nekorošči“ (landsfremde Elemente).

4. vzpostavi naj se zopet promet med cono A in B.

Zahteve imenuje „bescheidene von rechtlicher Denkungsort zeugende Forderungen“.

To bi bilo seveda za njega. Njega naj bi še enkrat postavili za „Viehverwertungsgenerala“ čez cono A. Pa njegovim pobožnim željam nasproti stoje, hvala Bogu, mirovni pogoji. Žalostno, da tako „učen“ mož kakor je Schumy še mirovni pogojev ne pozna! Oh, saj jih pozna, še predobro, samo noče nič povedati o njih, ker njemu in njegovim pristašem, ne pašejo v račun. Zakaj pa ne razpravlja nikdar o njih v svojih nesramnih listih? Vse, kar se danes godi v coni A, vse to je dovoljeno v mirovni pogodbi. Vsi kupi pritožb na razne komisije ne zaležejo nič, nobeno protestno zborovanje ne pomaga nič. Promet med cono A in B bo prost, kedar bo Celovec naš! Seveda Schumyju se cedijo sline po naših polnih hlevih in kaštah, najbolj pa po „prieftaškah“. Naši uradniki naj gredo v stran, na mestu njih pa naj bi se vrnili razni „owski“ in nemški aristokrati in hujskači. Taki naj bi bili seveda, ki bi samo kimali na to, kar bi rekel Schumy. Nak, na to pa Schumy zastonj čaka. Uprava je naša in bo ostala naša. Pa folksverovce naj sprejmemo k orožnikom! Ta je pa kšajt! Tatje, roparji, požigalci, tihotapci naj bi varovali pravico! Ko jim vendar še puške ne smeš zaupati, da bi je ne prodali in zapili. Nema toga, g. Schumy. Ali ste že znoreli, ali pa šele boste!

Najraje bi tudi videli, da bi vsak Nemec, ki je kedaj videl Koroško, smel glasovati. Kdor bo hotel glasovati, ta je moral dne 1. januarja 1919 bivati v glasovalni coni. Kdor tega ne izpolni, ne bo glasoval. Tisoči in tisoči, ki nam jih obljublimate iz Dunaja in Reicha, bodo odšli z dolgim nosom ali pa sploh ne bodo prišli!

G. Schumy, ali še niste spoznali, da vašim čenčam nihče več ne verjame?

Iz Nemške Avstrije.

Steiermark — ein Waffenlager. Zadnje dni so se pripravili v štajerskem deželnem zboru poslanci kmetov in delavcev. Poslanec Ahner je pravil, da imajo delavci cele „Arbeiterbataillone“. Posestniki so seveda dobili strah in se tudi oborožili. Ko bi prišlo do boja, „Dann gibt es Kampf bis aufs Messer“. S puškami pa so se preskrbeli kmetje posebno zaradi tega, ker so fabriški delavci na zg. Štajerskem pri kmetih

rekvirirali kar na lastno pest. Poslanec Resel je povedal, da je bilo v Gleisdortu ukradenih iz magacina enkrat 400 pušk in 6 mašinc, drugič 20 pušk in 20 mašinc, v Fehringu pa 1500 pušk. Poslanec Machold pa je očital, da dajo štajerski kmetje samo 300 vagonov žita, dežela pa potrebuje 2000 vagonov moke na leto. Nasproti temu pa je posl. Hartleb poudarjal, da kmetje plačujejo že tako večje davke ko vsi drugi, posebno ker dobijo rekvirirano blago tako slabo plačano. Kmetje ne bodo dali orožja iz rok, dokler bo Volkswehr samo rdeča garda. Socialisti vrhu tega še šuntajo hlapce in deklet po deželi na štrajk. To se pa ne godi samo na Štajerskem, ampak posebno še na Zg. in Sp. Avstrijskem, kjer so se hlapci res spuntali, pregnali vse ferboltarje in posestnike ter kar sami prodajali pridelke.

109 milijonov deficita ima Štajerska pod nemško upravo. Izdatkov je 152 milijonov, dohodkov pa samo 43 1/2 milijonov.

6 milijard kron novega kredita so dovolili poslanci na Dunaju Nemški Avstriji do konca leta. Samo, če jim bo kdo na ta „kredit“ kaj dal!

Na Dunaju je približno 350.000 Judov, torej za 140.000 več ko pred desetimi leti. Drugo prebivalstvo Dunaja se je v tem času znižalo za 189.463. Dunaj, glava Nemške Avstrije, bo kmalu čisto judovsko mesto!

Začetek kuratele nad Nemško Avstrijo. Nemški listi od 15. t. m. naznanjajo, da se je reparacijska komisija predstavila prezidentu Seitzu in zahtevala odgovor na pismo od maja, s katerim se stavi vse državno gospodarstvo Nemške Avstrije in tudi gospodarstvo posameznih državljanov pod „Zwangswirtschaft“. Ta komisija pa je obljubila Avstrijcem ob enem tudi „Freiheit und Wohlstand“. „Tagesspost“ se vpraša: „Kann der Österreicher überhaupt noch solchen Versprechungen glauben?“

Mirovna pogodba med Nemško Avstrijo in antanto je stopila 16. t. m. v veljavo. V odstavku 177. te pogodbe je Nemška Avstrija sama priznala, da je zakrivila vojsko in da je odgovorna za škodo. To naj si vsak zapomni!

Die österreichische Nationalhymne. Glasi se: Deutschösterreich, du herrlich Land, wir lieben dich. „Freie Stimmen“ z dne 26. junija pišejo o njej: „Lahko si mislimo, kako navdušeno jo bodo peli gladovni ljudje. Mogoče se bo prepevala na tramvaju, kjer se mora plačati za eno samo vožnjo 5 K. Pač pa jo bodo peli z resničnim navdušenjem tisti, ki delajo „unter der Hand glänzende Schiebergeschäfte. Denn die Schieber sind die einzigen, die für diese Hymne noch die Stimmung aufbringen!“ Krasna nemškoavstrijska himna je pesem za jude. Dne 17. julija pa pišejo „Freie Stimmen“, da je ta himna „eine Gelegenheitsdichtung schwächster Sorte!“ Mi pa mislimo, da je cela Nemška Avstrija „ein Gelegenheitswerk schwächster Sorte“, zato pa tudi himna za to državo ne more biti boljša.

Nemška kultura.

Iz zavoda slepcev v Celovcu je bila pred kratkim odposlana v Ljubljano 9 letna slepa deklica Martina Novak, katero so uslužbenci zavoda in od teh naščuvani otroci zmerjal na najnesramnejši način z besedami: „Die Krainer müssen alle zusammengesossen werden“ samo radi tega ker je rodom Slovenka. Ne zna pa več dobro slovensko, ker je bivala več let v Nem. Avstriji.

Vidi se, da se Nemci po tako dolgi vojni še niso spametovali in da ostanejo resnične besede angleškega državnika Lloyd Georgea, da so Nemci barbari in ostanejo barbari, da so lažnjivci in ostanejo lažnjivci.

Dunaj je bankerot.

V Nemški Avstriji živi več ko poloviča prebivalstva v mestih. To razmerje je tako nezdravo, da so imenovali zato Nemško Avstrijo „ein Kind mit Wasserschädel“ in vsi ministri so ji že prerokovali, da ne bo mogla živeti. Največje mesto je seveda Dunaj, ker ima sam že čez dva milijona prebivalcev. Kakor mlinski kamen visi na vratu male Avstrije. Avstrijci imenujejo svojo lastno državo „Wien mit Hinterland“ (Nemška Avstrija).

Ta Dunaj, ki se je prej redil in rastel s pomočjo Čehov, Poljakov in Jugoslovanov in je v zahvalo za vse to te narode zatiral, je postal sedaj na enkrat — samostojen! Mi vriskamo od veselja nad svobodo in samostojnostjo, Dunaj pa veka kakor grajščak, kateremu kmetje nočejo več delati rabote. Dunajčani so obsojeni na večno gladovanje. Po zimi so zmrzovali. Ljudje umirajo na kupe in se izseljujejo. Otroke pošiljajo po celem svetu na hrano, da bi jih rešili smrti.

Kakor živi cela Avstrija na puf, tako živi tudi Dunaj še samo ob tem, da dela nove dolge. Dosedaj imajo skoraj poldrugo milijardo kron deficita (1.3 milijarde). Pa saj ni čuda! Mesto ima 54.000 uradnikov, mestna železnica 17.000. V enem špitalu pride na 1000 bolnikov 800 mestnih uslužbencev. Čeprav so ti uradniki strašno slabo plačani (na leto dobi na primer

uradnik 22.000 K, navaden delavec pa 50.000 K), vendar gre toliko denarja za plačevanje uradnikov, da jih za prihodnji mesec menda ne bodo mogli več plačati.

Glavno mesto Avstrije je torej pred bankerotom. Riba začne smrdeti pri glavi. Ne bo dolgo, pa bomo slišali, da gre vse nemško-avstrijsko gospodarstvo „in den wirtschaftlichen Abgrund“.

Nemcem zato svetujemo, da naj izdajo manj denarja za propagando in podkupovanje pri nas, najrajši pomagajo bankerotnemu Dunaju.

Kako so razširjali nemške letake.

Med drugimi zanimivimi rečmi se je našel v arhivu „nacional-političnega avšusa“ v Št. Vidu tudi sledeči dokument, ki nam pove, kako in kdo je raznašal nemške letake po Djekšah in bližnji okolici. Glasi se:

Flugschriften-Verteiler-Dier.

Haimburgerberg 30—40 Exemplare („Schime“), Grafenbach 20 Ex. („Schime“), Obergreuttschach 20—25 Ex. („Schime“), Dier Sonnseite 10 Ex. (Pestschnig-Sprachman), Dierergaben 15—20 Ex. (Herko), Ortschaft Dier 10 Ex. (durch Herko zu stellen), Schwarzdier 12—15 Ex. (Obenjaß-Kontschar).

Für die ersten 4 Abschnitte dem Schime nach Haimburg stellen, der dann befördert.

Die Flugschriften müssen derzeit über Haimburg nach Dier befördert werden. Die Verteilung derselben darf nicht gänzlich unterbleiben, da sonst Verdacht gegen mich noch größer.

Wenn möglich sollen Flugschriften in Rollen gesondert nach obigem Verzeichnis hinauf geschickt werden.

Koroško-Korošcem in die Landsmannschaft hineingelegt, hauptsächlich für Dierergaben und Schwarzdier. Rest für Haimburgerberg-Verteiler. Rege Aufklärungstätigkeit seitens Vertrauensmänner entfachen. Die wackeligen (!) Pristau, Straßschinig, Poferschnig, Wafelnig, Wernig gleich fassen. Stondolf, Schwarzdier, verhaften, wenn er auf die Mühle fährt. Mit Kontschar darüber reden. Meinen Ersatz verspüren lassen. Selbstbewußtes freches Auftreten am Fleck, dazu aufmuntern.

Heimatsgruß

Drescher m. p.

(Drescher — Stefan Durchschlag).

Zanesljivi folksverovci.

„Tagespost“ poroča: Poslopje antantne komisije na Dunaju so stražili folksverovci dosedaj tako imenitno, da je komisija zaprosila Volkswehrkommando, Kreis B, naj odstrani stražo „wegen des jedem Pflichtbewußtsein Hohn sprechenden Verhaltens der Mannschaft“. V dopisu je bilo še navedeno, da je straža stalna nevarnost za hišo! Lepo izpričevalo je napravila antantina komisija folksverovcem! Gotovo se bodo sedaj pritožili in protestirali pri antanti — radi žaljenja časti.

Velikovški okraj.

Grebinj. Ko smo imeli v Grebinju kmetsko manifestacijo, so sklicali v Kloštru oštir Haberl oziroma njegova hči in njej „zaročeni“ tihotapec Hauptman ter štajerski nemčur Maks Črešnik (sedaj Tschreschnigg) „velik“ nemčurski šohd. Pričakovali so 2000 svojih „bičejev“, pa, če jih je bilo samo 200, je pa bilo tudi dobro. S temi sta hotela Julka in Maksl zmagati „für ein ungeteiltes Kärnten“. Že vemo zakaj te žabice tako regljajo. Ker jih je zadela zaslužena kazen, si pa mislijo, če bo „tajč“, pa ne bo treba plačati tiste lepe vsotice. Nemci so jih menda zelo veseli, ker so jim toliko mrh spravili čez mejo, naše okrajno glavarstvo jim je pa gostilno zaprlo. 14 dni so imeli časa za rekurz. Julka se je pa menda tolažila, da bo v 14 dneh „drugače“, namreč „tajč“. Nemcem se je zdelo teh 14 dni pač čisto prekratkih — večnost bi jim v tem slučaju tudi ne zadostovala — zato niso prišli. Ko je pa Julka videla, da ji noben Klančnik, pardon Glantschnig, ali drugi heulovec ne more pomagati, se je začela hliniti in laziti pri uradih, da bi ji zopet odprli gostilno. Pa mislimo, da iz te moke ne bo kruha. Gotovo se ji je tedaj jeziček še bolj vrtel ko takrat, kedar agitira za Nemško Avstrijo! Pravijo, da je že ves Klošter spreobrnila za Nemško Avstrijo. (Klošter že, pa ljudi ne, ker niso tako neumni kakor je ona.) Julka in Maksl, pripravita si takoj „laufpasse“! Po plebiscitu vaju pošljemo ekspresno v Nemško Avstrijo. Sedaj pa, Julka in Maksl, heul bis wir uns wiedersehen!

Guštanj v mesecu pasjih dni leta 1920.

Dragi moji! Danes se moram zopet enkrat oglasiti, drugače boste mislili, da sem šel z nosom zemljo podpirat, kar se pa hvala Bogu še ne zgodilo. Večkrat bi Vam že kaj povedal, pa nimam časa. Veliko, veliko bi res imel, pa vse naenkrat ne spravim v Korošca, časa pa zaradi velike stvari, ki se pripravlja v Guštanju, nimam. No, no kaj se čudite, kaj poprašujete, kaj bo v Guštanju? Ali mislite, da bomo napravili republiko in jaz pa da hodim h krojaču frak merit, ker bom za prezidenta? Možite se! Poslušajte, da Vam povem: 8. avgusta bo v Guštanju velika slavnost, nekaj tacega, kar še ni videl Guštanj. Premislite, v naš trg pride par sto Sokolov in Sokolic, pravijo, da bodo tudi na konjih. Pa to še vse ni nič, še druge čudne stvari bodo. Slišal sem, ko so se pogovarjali ljudje, da pridejo vsa društva od blizu in daleč. Pravijo tudi, da bodo ta društva po slovenji pela, Sokoli in Sokolice pa telovadili, pa nevem, kaj še vse. Ja, veliko čudo bo to! Veste, dragi bralci, jaz bi Vam še vse bolj natančno povedal, pa nimam časa; zato je bolje, da pridete sami. Pridite vsi in vse, kar leze in gre. Na kolodvoru Vas bo pa prav lepo pozdravil Vaš prijatelj Bavbav.

Grabštanj. Na našem poštnem uradu se blišči krasno izdelan plakat za izlet Mariborske sokolske župe v Guštanj. To pa grozno bode v oči naše nemčurčke. Rajši bi videli vruga na steni, ko pa znake predstavljajoče naš ponos in zmago. Grabštanjski purgarji, zapomnite si: Ne bo dolgo, pa bo zakrilil in raz-

prostrl Sokol svoje mogočne peruti tudi nad vami in prisežemo vam, da se bo tudi marsikateri domačin zatekel kot izgubljena in zopet najdena ovca pod njegovo varstvo. Razumeli?!

Šmihel pri Pliberku. Opomin g. Tevžu Maleju, posestniku in brivcu. Slišali smo, da znate imenitno zabavljati čez našo državo, posebno so vam menda v zobeh naši bratje Srbi. Rekli ste baje, da se iz Srbije ni vrnil še noben vjetnik. Ali ne veste, da so morali vsi vjetniki pri umiku srbske vojske pred nemškimi vandali v Italijo? Rekli ste, da so jih Srbi pomorili. Če imate kaj časti, dokažite to! Mi vam pa nasprotno povemo, da so Nemci pomorili v Srbiji na tisoče nedolžnih otrok, žen in starčkov, zraven so pa požigali in pustošili. Svetujemo vam, da pri priči nehate z vašim hujskanjem, če ne, bo imelo to za vas slabe posledice.

Sv. Peter na Vaš. V ograjeni pašnici poleg pota so se pasla teleta. Mimo privlečeta dva voliča težek voz. Ko so teleta videla uprežena voliča, so vdria proti njima in na vso moč silila preko plota — pod jarcem. Posebno en junc je poskušal na vse načine z glavo skozi plot. Uprežena voliča pa sta žalostno gledala in zavidala proste in svobodne živali.

In spomnil sem se ter primerjal ta teleta našim trapastim nemčurjem. Ko sem pa gledal junca, ki je hotel z glavo skozi plot, tedaj sem mislil na Pibatrovega ateja iz Zg. Sel — in zasmel sem se sam pri sebi. Junc ostane junc, pa magari na dveh nogah. Zato se ne čudim, če Pibatrov atej zmerjajo Slovence z barabami in tati. Pravijo tudi, da v šestih tednih ne bo nobenega Slovenca več tu. No, Lojzek, le počasi! Slovenci bodo še tu, ko vas že davno ne bo več med nami, ko boste onkraj plota zdihovali pod jarmom. Takrat se boste spomnili, kako ste pljunili pred slovenskega kmeta z besedami: „Sram te bodi, da si Korošec!“ Ker vem, da radi iščete svoje ime v „Korošcu“, vam drage volje poklanjam te besede.

Št. Peter pri Grabštanju. Znani nemški agitator Sylle po cele noči ne more spati, tako se trudi, da bi vjel nekaj glasov za Nemško Avstrijo. Na, Sylle, ta ti bo prej razpadla, predno boš glase potreboval. On je tudi zastopnik koroške deželne zavarovalne družbe. Tudi ta kšeft uporablja za agitacijo. Kar sam se sedaj vozi s svojim šimelnom h kmetom. Tega šimelna je napregel tudi lansko leto, ko je bežal proti Celovcu pred našimi. Pa še sam se ni mogel zbasati v voz, tako ga je bilo strah. Moral mu je pomagati njegov nečak. Oh, ti neumni Sylle! Rajši poglej v svojo družino in na svojega edinega sina. Koliko deklet je že napravil nesrečnih v Nemški Avstriji. Mi kmetje več vemo ko si ti misliš. No, tebi se mogoče dopade vse, kar počenja tvoj sin, saj je to pravi „Kärntner Fortschritt“.

Sylle, Sylle, cona A je že za nas, Samo „ta naumni šimel“, ta ostane vaš.

Podjuna. Na Ciril-Methodov predvečer so goreli pri nas trije kresi. Paši Zepeju in pašinji je šlo to tako k srcu, da sta morala oba v posteljo. Kresi so jima cbležali v želodcu. „Pezdecova“ bolezen se je prišla tudi Matevža Horeja. Sirota je

dalje časa bolehal. Usmilil se ga je slovenski fant ter poslal po zdravnika na okrajno glavarstvo. Horej je sedaj zdrav.

Adjutanta tako skrbi, kam bodo šli gospodje v Dobrli vasi po glasovanju, da ima že sive lase. Skrbi naj rajši zase, ker on bo prvi, ki bo šel „laufšrit“ v Nemško Avstrijo.

Bistrica pri Pliberku. Iz vseh krajev je že prinesel „Korošec“ dopise, samo od nas še ne. Mi smo dosedaj mirno gledali, kaj počenjajo različni Friclci, sedaj pa ne bomo več; naj izve svet, kakšni so. Med prvimi, ki zaslužijo „pohvale“ sta rojeni Slovenec Kraut in njegov pomagač Fricc Fračko. Ima gostilno zaprto, pa se vendar zbirajo pri njem vsi hujškači proti naši državi. Na to opozarjamo naše oblasti. Fricl in vsi pomagači se bodo enkrat pošteno opekli, zato jim svetujemo, da si prej preskrbijo potne liste v Avstrijo.

Dobrla vas. G. Koberer! Podpisani smo slišali od zanesljive strani, da imate ta čas zelo veliko denarja, menda celih 20.348 jugoslovanskih kron, s katerimi ne veste, kaj bi počeli. Ali bi nam ne hoteli sedaj povrniti tistih 4000 K, katere ste brez dovoljenja odbora okr. bolniške blagajne „zabili“ v vojno posojilo „auf Nimmerwiedersehen“? Saj veste, da bi bili morali najprej vprašati odbornike in da sami kot blagajnik niste imeli nobene pravice podpisati vojno posojilo. Mi ubogi rokodelci ne moremo pogrešati teh svojih prihrankov. Ravno isto ste tudi storili z denarjem „Gauvereina“. Kako ste mogli biti tako lahkomišeln in radodarni s tujim denarjem? Do sedaj smo molčali, ker ste se nam smilili, ker ste baje zanicali 13.000 K med „bogastvom“ v Nemški Avstriji. Seveda, ko je tam vse tako drago! Mislili smo si: Revez je gotovo čisto na kantu, s čim bo plačal, ko nima nič. Sedaj je pa denar tukaj. Torej „aussi mit dem Geld“! Dobrolski kmetje in rokodelci.

Boroveljski okraj.

Zavrh. Ko je bil v Bistrici pod lipo shod, smo jo tudi mi Rutarji mahnili tja. Pridemo blizu centrale, pa zagledamo v grmovju nekaj živega. Kaj bi le moglo biti? Rehlci niso, gamsi tudi ne, pošteni ljudje pa grejo na shod v Bistrico. Kdo bi torej bil? Gremo bližje — in koga zagledamo? V senci ob potu čepijo znani štirje apostoli Kranjske industrijske družbe, Johansen in kompanija. Divje nas gledajo, jezno pihajo, rečejo pa nič. No, si mislimo — saj se poznamo po knofih — in hajdi naprej v Bistrico, Johansenova družbica s podrepniki pa na planino. Minulo je nekaj tednov in v našo tovarno pride državni nadzornik. Informira se o razmerah, ter hoče tudi slišati mnenje tistih štirih apostolov, ki so 27. junija peljali nemškutarje v hribe. Sedaj pa čujte in strmite! Johansen in tovariši so jugoslovanski patrijoti. Njihova najiskrenejša želja je, v Jugoslaviji živeti in umreti, za njo delati in trpeti. Za take sinove se bo majka Jugoslavija prav lepo zahvalila. Le bodite Avstrijci in Prusi in delajte onim čast — z vašimi kristalnočistimi značaji. Gospoda nadzornika pa prosimo, da naj gleda tem

hinavcem malo bolj strogo na prste in jim ne gre več na lim.

Žihpolje. Žihpoljčani so se zbudili! Na Ciril in Metodov predvečer so naši korenjaki zažgali kar 16 kresov. Nič ni pomagalo, če so tudi „sekeji“ (nemčurji) grozili in vničevali kresove, kjer so le mogli. Našemu „hauptmanu“ Tomazeju tudi ni šlo v glavo, da so Slovenci tako predrzni in so zažgali kres kar v njegovem lesu.

V nedeljo, dne 11. t. m. pa so se Žihpoljčani pripeljali z enajstimi krasno okinčanimi vozmi na Otok h koncertu ljublj. „Glasbene Matice“. Nobena občina se ni mogla ponašati s takim številom. Vse je bilo v narodnih zastavicah. Vetrinčani so nas gledali, kakor da bi bili prišli iz sedmih nebes. Čast našim vrlim dekletom, ki se „ne plašijo boja in ne strašijo znoja“.

Smarjeta v Rožu. Kakor povsod drugod, se najde še tudi pri nas kak do ušes zaljubljen pristaš Nemške Avstrije. Eden od teh je znani Helldorfov gozdni čuvaj Pschernig. Nemška Avstrija ima vsega dosti, Nemška Avstrija je cel paradiz. Da to dokaže, je vzel kar vse svoje sorodnike iz paradiza — v peklo, da z njim vred trpijo. Da to dokaže, se drži Jugoslavije s kremplji in zobmi. Ta junaček rad obrekuje in si pridobiva s tem prijatelje, pred sodnijo pa kar pozabi, kar je prej govoril. Kljub temu je bil 25. junija v Borovljah obsojen. Dolgo se mu je prizanašalo, sedaj se ne sme več. Vprašamo oblast, zakaj ne spravi tega človeka in njegovih tja, kamor spadajo in kamor ga srce tako vleče! Ali je res Jugoslavija zato na svetu, da redi svoje sovražnike, ki potem iz „hvaležnosti“ hujskajo proti njej? Zdramate se no malo, oblasti, pa ne prijemljite nemčurjev zmiraj z rokavicami, včasih je tudi gola, trda roka na mestu. Hočete biti pravični vsem, tega pa ne pomislite, da z vašo pravico delate krivico nam Slovencem.

Kožentaver. Povsod so že bili shodi, samo v Kožentavru še ne. Pa vam je to tudi kraj, kjer so eni taki Slovenci, da se jim smeš že od daleč odkriti, drugi pa zopet taki nemškutarji, da se kar po prahu valjajo pred Racam. Kaj bodo le—ti ljudje po plebiscitu začeli? Zec si je že pri Mlinarču pred Celovcem zagvišal gostilno. Kam pa bo šel potem, ko pridemo mi tudi v Celovec? Gotovo na Tanzenberg k belim menihom, da bo delal pokoro. Pri nas za njega in njegove kompanjone ne bo več prostora. Vsi tisti nemškutarski „birti“ kakor Ripič, Šimenčič, Hanzar, Primož, Petrovc, Pavkar in Zajerl še sicer zmiraj upajo, da bodo enkrat že zopet frakelce postavljali na mizo in delali šnopsarsko politiko, pa ne bo nič iz te moke. Se bodo morali že drugega dela poprijeti. Če bi videli nedeljski shod pri Adamiču, bi mi gotovo dali prav. Jejžeš, to nas je bilo, pa samih volilcev! In kako so poslušali g. dr. Mišiča in kotmirškega župnika Arnuša! Besede so prišle iz srca in padale na rodovitna tla. Pa je res danes že težko biti nemškutar. Ravbarhauptman Jaritz že vsakemu pravi v Celovcu, da je „fertik“. Vse je zalumpov in vse je zabov. Drugi pa še bodo. Ali res še kak nemškutar misli, da so naši ljudje tako strašno neumni, da bodo glasovali za Nemško Avstrijo, ki živi na „puf“ od celega sveta, ki celemu svetu ponuja v rejo svoje otroke, ki vsak dan naredi 60 milijonov dolga, ki ima samo za 68 dni svojega kruha, ki šteje že na njivi snope in kravje in kozje repe v hlevih, ki od vsakega posestnika zahteva „Vermögensabgabe“, ki ima toliko uradnikov, da pride na vsakih 15 ljudi en uradnik in na Dunaju na 20 otrok en učitelj? Na, na, taki norci pa nismo, pa

tudi ne bomo. Nemci so hoteli imeti plebiscit, dobro, bomo vsaj pleve ločili od zrnja. Korist bomo imeli samo mi, kajti naše ljudstvo se je v enem letu sedaj več naučilo ko prej v 50 letih. Mi smo pripravljeni, zreli, plebiscit je lahko jutri. Najprej bomo pokazali, koliko nas je, potem pa, kaksi smo!

Dnevne vesti.

Planinski tabor v Železni Kapli in velik izlet na Obir pripravlja za 15. avgusta Mariborska podružnica S. P. D. Podrobnosti slede.

Za častnega občana sta izvolili občini Gornja Sv. Kungota in Plavč pri Svečini gosp. generala Majstra v znak velikih zaslug, ki si jih je pridobil ob preobratu za osvoboditev naših obmejnih krajev. Častitamo!

Libuče. Požar je izbruhnil dne 13. julija pri posestniku Valentinu Brezovnik v Št. Jurju. Uničil je vsa poslopja, vso opravo in vse pridelke. Škoda znaša 70 000 K.

Velikovec. Udeleženke dekliskega shoda pri sv. Ignaciju na Pohorju so na inicijativo naše rojakinje gđe. Zanke Kuplen zbrale za koroško propagandno delo 184 K, za kar jim izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

Št. Ilj. Za Žensko društvo je daroval neki gospod iz Št. Ilja 120 K, gđe. učiteljica 50 K, M. M. B. Š. in A. Č. po 20 K. Vsem prigrčna hvala! Želimo, da jih v tem oziru tudi drugi posnemajo.

Libeliče. Slov. lovsko društvo v Libeličah ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 1. avgusta po maši v šoli. Dolžnost vseh članov je, da se zbora udeležijo. Nabirali se bodo novi udje, pobirala udnina za leto 1920/21 in odločilo v več nujnih zadevah

Invalidne podpore. Iz veselicega sklada Nar. sveta so se dovolile podpore sledečim invalidom:

Olip Urban, Sele, 500 K; Harih Anton, Vobre, Žindar Matevž Drvešaves, po 250 K; Benetik Andrej, Št. Lipš, Kampos Anton, Žitaraves, Močnik Avgust, Goselnaves, po 200 K; Černič Ozbolt, Tinje, Pograbljen Simon, Bojaves Mak Jožef, Tihovje, Stefan Ivan Goselnaves, po 150 K; Tancer Hinko, Omelko Lovro, Resman Filip, Ludvig Augustin, Ströckl Lovro, Št. Lipš, Močivnik Franc, Podkraj, Višovnik Jožef Ženek, Brvar Franc, Leše, Tratnik Leopold, Goselnaves, Cimpaser Friderik, Sinčaves, Lipnik Ivan, Kazaze, Sekol Simon Dobrlaves, Lipnik Lovro, Lovanke, Grmadnik, Kokje, Vernik Andrej, Goselnaves, po 100 K; Lužnik Franc, Kotlje, 50 K.

Zgubila se je v nedeljo na manifestacijskem shodu črna usnjata denarnica. V njej je bila mala svota, spominska kolajna iz vojne in lastnikov naslov. Ker jo je zgubil ubog invalid, se prosi poštenega najditelja, da jo vrne na naslov, ki je v listnici ali pa v uredništvu „Korošca“.

Širite povsod „Korošca“!

Politični pregled.

Beograd. Vlada je odstopila. Sedava nove vlade je poverjena zopet Dr. Vesniču.

Novo italijansko divjaštvo v Trstu. Trst, 21. jul. Italijani so zopet porušili kavarno Commercio, katero je lastnik pustil po zadnjih poškodbah popraviti in jo je nanovo otvoril.

Nemci pokvarili železniško progo Ljutomer — Spilje. Promet ustavljen. Dne 19. t. m. je jutranji vlak, ki je vozil iz Maribora v Ljutomer, med Cmurekom in gozdiščem skočil s tira, ker je bila proga razdejana. Ker se je že prejšnji dan govorilo o nameravanem napadu v okolici Radgone, je vlak vozil zelo počasi ter je skočil s tira le stroj in službeni voz. Poškodovan ni bil nihče. Promet je začasno ustavljen.

Apasško kotlino je v smislu sedaj ratificirane senžermenske pogodbe zasedlo naše vojaštvo in jo je prevzela naša uprava, ki se je poverila ljutomerskemu okrajnemu glavarstvu.

Ženitna ponudba. Ekonom, 32 let star, podjeten, treznega značaja, gospodarski organizator — z večjim premoženjem v gotovini želi v svrhu ženitve znanja z gospodičino ali vdovo primerne starosti, ki bi imela posestvo gostilno ali kaj sličnega. Posredovanja dobrodošla. Resne ponudbe se prosijo na upravo „Korošca“ pod „Jugoslovan 1920“.

Pozor! Slovenški urar. Pozor!

Naznanjam slavnemu občinstvu otvoritev svoje delavnice za popravljanje ur vsake vrste in sistema. Potrudi se bom, da ustrežem sl. občinstvu hitro in zanesljivo, ter prošim za obisk. Avberšek Gašpar, urar, Velikovec, v Čarfovi hiši.

Ženitvena ponudba. Mladič v državni službi se želi v svrhu poznejše ženitve seznaniti z gospodičino lepe zunanosti v starosti 20-24 let. Le resne ponudbe s sliko naj se pošiljajo na upravo „Korošca“ pod šifro „Neoma deževana preteklost“. Prednost imajo gospodičine, ki imajo nekaj premoženja.

Fr. Anatole: Kubinja pri Kraljici gosji nožici.

Roman. Poslovenil Oton Zupančič. V Ljubljani 1920. Narodna knjižnica. Natisnila in založila Zvezna tiskarna. Strani 297. Cena 34 K.

Najlepše letovišče
v Jugoslovanski Koroški je
„Klopinjsko jezero.“
Izvrstna oskrba. Pojasnila daje
ravnateljstvo hotela „Klopinjsko jezero“

Za kratek čas.

„Musketa“ poroča iz Nemške Avstrije: „Ker utegne biti zrak najvažnejši faktor našega življenja, posveča avstrijska vlada največjo pozornost zrakoplovstvu. Kot oporišča za projektirani obsežni zračni promet je vlada že zahtevala „zračnih gradov.“

Otvoritvena vožnja električne železnice „Rund um Österreich“, s katero prideš lahko v štirih urah okoli cele Avstrije, se vsak čas pričakuje.

Za Malgajev spomenik.

Junaku Malgaju in vsem borilcem, ki so darovali svoje mlado življenje, da so nam priborili svobodo in nas rešili avstrijskega jarma, hočemo postaviti na Koroškem ponosen spomenik, ki bo pričal še prižnim rodovom o njihovem junaštvu in o naši hvaležnosti in narodni zavednosti. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da po svojih močeh prispeva za ta spomenik. Rojaki pošiljajte darove na Narodni svet (Malgajev spomenik) v Velikovec.

Proda se **kolo Styria** s prestavami za fino moško ravne in hribovite ceste. Istotam dobra srebrna ura s 3 pokrovc. Naslov pove uredništvo lista.

Mlada krava, dobra molznica, se proda. Kje, pove upravništvo.

Posestvo malo, vzamem v najem ali g kupim. Naslov pove uprava „Korošca“.

Cement najboljše kakovosti prejme v kratkem **Koroška gospodarska družba Sinčavas.** Gospodarski odbori in drugi interesenti naj se takoj obrnejo na imenovano družbo.

Proda se **omara za obleko,** iz čresnjevega lesa. Naslov pove upravništvo.

Primešaj krmi Mastin!
V smislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 13. julija 1899., št. 10.595, ki ni ga je mestni magistrat ljubljanski izporečil dne 29. julija 1899., št. 25.255, smejo dietetično sredstvo **Mastin**, redilni prašek, za prasiče in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogist in kramarji prosto prodajati, Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900., mag. opr. št. 28.561.
Ako Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobiti, ga naročite po pošti. 5 zavolev Mastina stane K 30.50 poštneine prosto na dom.
Mazilo zoper garje (naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni in izpuščaje; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti 12 K 50 v.
Lekarnar Trukoci v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (interurban).

Mestni trg št. 141.

Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.695.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice. Daje pojasnila vsak čas brezplačno.